

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Streszczenie – Sprawozdanie roczne za 2013 r.



Europejska Agencja
Bezpieczeństwa
i Zdrowia w Pracy



W kontekście trudnej sytuacji gospodarczej oraz faktu, że wiele organizacji zaczyna odczuwać skutki cięć wydatków publicznych, Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) kontynuuje działania w zakresie promowania znaczenia wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) dla przedsiębiorstw, niezależnie od ich wielkości. EU-OSHA postanowiła również wybiec myślami w przyszłość i rozpoczęła opracowywanie wieloletniego planu strategicznego, wskazującego jakie kroki będą podejmowane w przyszłości.

1 Europejskie Obserwatorium Ryzyka

W 2013 r. EU-OSHA opublikowała wyniki jednego z najważniejszych projektów prowadzonych w 2012 r. w zakresie prognozowania: raportu zatytułowanego „Zielone miejsca pracy a bezpieczeństwo i higiena pracy” – [pełnej wersji](#) w języku angielskim oraz [streszczeń](#) w sześciu innych językach. Następnie opublikowano raport obejmujący informacje o badaniach nad bezpieczeństwem przy produkcji, wydawnictwa z serii E-fakty (E-facts) na temat ekologicznych budynków oraz produkcji energii słonecznej na niewielką skalę oraz towarzyszące im listy kontrolne do identyfikacji zagrożeń generowanych przez tę produkcję. EU-OSHA uruchomiła także nową stronę internetową, która poświęcona jest tematyce bezpieczeństwa [w zielonych miejscach pracy](#). W projektach z serii „Prognoza” stworzono scenariusze, które stanowią narzędzie do dalszej analizy nowych zagrożeń w zakresie BHP, wynikających ze zmian technologicznych lub społecznych.

EU-OSHA zleciła wykonanie badania ewaluacyjnego, aby określić, jakie nowe i pojawiające się problemy powinny zostać przeanalizowane w ramach następnego badania z serii „Prognoza”. Przeprowadzono także badanie nad poziomem kultury BHP w sektorze opieki zdrowotnej i społecznej, pt.: „Current and emerging OSH issues in the healthcare sector, including home and community care”. Wyniki tego badania zostaną opublikowane w 2014 r.

W 2013 r. zakończono również prace przygotowawcze do kontynuacji projektu pt. [„Europejskie badanie przedsiębiorstw na temat nowych i pojawiających się zagrożeń \(ESENER\)”](#). Badanie pokazało, w jaki sposób zarządza się bezpieczeństwem pracy na terenie całej Europy. W 2014 r. badanie to objęło po raz pierwszy także mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające 5-10 pracowników) oraz sektor rolnictwa.



Ważnym opracowaniem przygotowanym w roku 2013 była publikacja pt.: „Nowe zagrożenia i tendencje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy kobiet”, która dostarczyła m.in. aktualnych informacji na temat chorób nowotworowych u kobiet i zagrożeń dla płodności związanych z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy. W przygotowaniu są również opracowania dotyczące wpływu środowiska pracy na występowanie nowotworów u pracowników oraz wspomnianych wcześniej zagrożeń dla płodności. Materiały te zostaną

opublikowane w 2014 r. Wstępne wyniki projektu pilotażowego dotyczącego zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w starszym wieku pt.: „Bezpieczniejsze i zdrowsze warunki pracy dla osób w każdym wieku – bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP) w kontekście starzejącej się siły roboczej” zostały przedstawione na konferencji w Parlamencie Europejskim w grudniu 2013 r. [Materiały](#) z konferencji zostały opublikowane na stronie internetowej EU-OSHA na początku 2014 r.

W raporcie EU-OSHA z 2013 r. zatytułowanym [„Priorytety w zakresie badań nad bezpieczeństwem i higieną pracy w Europie: 2013-2020”](#) wyznaczono najistotniejsze obszary badań naukowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Celem tych działań jest realizacja programu Europa 2020.

Na tej podstawie EU-OSHA sporządzi ostateczną listę najważniejszych priorytetów, , które zostaną opisane w 2014 r..

Kontynuowano również prace nad uruchomieniem portalu „OSHWiki”, który umożliwi publikowanie artykułów poświęconych kluczowym kwestiom związanym z bezpieczeństwem pracy. Portal ma zostać oficjalnie otwarty latem 2014 r. Obecnie zgromadzono w nim 121 artykułów, a 28 kolejnych jest w trakcie przygotowania. Informacje o tym projekcie spotkały się z dużym zainteresowaniem na konferencji podsumowującej kampanię „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”, która miała miejsce w Bilbao w listopadzie 2013 r., a także wzbudził zainteresowanie międzynarodowych organizacji zajmujących się bezpieczeństwem i higieną pracy.

2 Informacje o środowisku pracy

W 2013 roku opublikowano szereg praktycznych przewodników wspierających kolejną kampanię „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”, która w latach 2014-15” porusza tematykę stresu zawodowego (kampania „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”) Kampanie informacyjne stanowią ważny element pracy EU-OSHA i w znacznym stopniu ułatwiają dotarcie do mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw (MŚP). Wiele uwagi poświęcono przygotowaniu praktycznych informacji z zakresu zarządzania zagrożeniami psychospołecznymi w miejscu pracy, skierowanych do przedsiębiorstw, w szczególności dla MŚP. Przed rozpoczęciem Europejskiego Tygodnia Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy w październiku 2014 r. we wszystkich językach UE zostanie opublikowany internetowy przewodnik po zarządzaniu stresem zawodowym. W roku 2014 zostaną również opublikowane dwie broszury informacyjne nt. zwalczania stresu i innych zagrożeń psychospołecznych. Prowadzona w latach 2012 – 2013 kampania "Partnerstwo dla prewencji" spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem, odnosząc jak dotychczas największy sukces na tle poprzednich kampanii EU-OSHA. Była także wstępem do niektórych aspektów kampanii „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”.

W czerwcu EU-OSHA i oficjalni partnerzy kampanii spotkali się w Brukseli w celu omówienia tematów z zakresu [analizy benchmarkingowej i wymiany dobrych praktyk w dziedzinie BHP](#). Specjaliści ds. BHP oraz decydenci podzielili się doświadczeniami i dobrymi praktykami w zakresie zarządzania bezpieczeństwem pracy i ochroną zdrowia. .

Od czasu swojej premiery w 2011 r. projekt [Interaktywna Ocena Ryzyka Online \(OiRA\)](#) stał się czołowym przedsięwzięciem EU-OSHA w zakresie promowania BHP wśród pracodawców w całej Europie, a w szczególności wśród MŚP, które stanowią 99% przedsiębiorstw i często dysponują ograniczonymi zasobami. W 2013 r., posługując się programem OiRA opublikowano dziewięć nowych narzędzi



do oceny ryzyka zawodowego: dla sektora fryzjerstwa w Belgii (w jęz. francuskim i flamandzkim) i Portugalii; dla szkół nauki jazdy w Hiszpanii oraz jedno narzędzie dla warsztatów garbarskich (w jęz. katalońskim); narzędzie dla serwisów samochodowych na Litwie; narzędzia dla sektora usług gastronomicznych we Francji i Grecji; narzędzie dotyczące pracy biurowej na Łotwie oraz narzędzie dotyczące ochrony prywatnej dla UE. Obecnie przygotowywanych jest około 50 nowych narzędzi do

oceny ryzyka. Warto wspomnieć, że wokół projektu OiRA uformowała się społeczność, która wymienia się informacjami w zakresie tworzenia i dopracowywania tych narzędzi. EU-OSHA wspierając działania tej grupy, organizuje dla niej szkolenia z zakresu obsługi narzędzi OiRA oraz utworzyła dedykowane jej centrum informacyjne. W ramach projektu przeanalizowano również skuteczność OiRA w tych państwach członkowskich UE, w których narzędzie zostało wdrożone. Inne ważne raporty opublikowane w 2013 r. to: „Diverse cultures at work: ensuring safety and health through leadership and participation” oraz “Occupational safety and health and education: a whole school [approach](#)”.

3 Komunikacja, kampanie i promocja

Kampania z lat 2012–2013 na rzecz zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy prowadzona pod hasłem „Partnerstwo dla prewencji” korzystała z osiągnięć poprzedzających ją kampanii. Oficjalnymi partnerami kampanii została rekordowa liczba 87 organizacji z sektora publicznego i prywatnego, które za pomocą różnorodnych działań wspierały EU-OSHA w upowszechnianiu dobrych praktyk w zakresie BHP dotyczących silnego przywództwa kadry kierowniczej i zaangażowanie pracowników w zarządzanie bezpieczeństwem pracy. W ponad 30 krajach zorganizowano imprezy wspierające kampanię, a EU-OSHA uruchomiła wielojęzyczny [zestaw narzędzi online](#), dzięki któremu każdy może przeprowadzić własną kampanię dotyczącą tematyki BHP. W związku z irlandzką prezydencją w Radzie Unii Europejskiej, w kwietniu 2013 r. w Dublinie odbyła się uroczystość rozdania nagród w [Konkursie Dobrych Praktyk](#). W ramach Europejskiego Tygodnia Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, w październiku tego roku w całej UE zorganizowano setki imprez na poziomie krajowym, takich jak szkolenia i treningi, seminaria i konferencje. Agencja prowadziła wiele działań skierowanych do mediów, w tym także społecznościowych, a także przedsięwzięć o charakterze public relations, zarówno na szczeblu UE, jak i na poziomach krajowych. Uruchomiła także nowy projekt dot. partnerstwa medialnego, stanowiący uzupełnienie kampanii „Stres w pracy? Nie, dziękuję!” zaplanowanej na lata 2014-15. Szczyt wieńczący kampanię „Partnerstwo dla prewencji” odbył się w listopadzie w Bilbao. Wzięło w nim udział około 300 delegatów z różnych krajów UE, którzy spotkali się, aby omówić rezultaty kampanii i podzielić się wiedzą o dobrych praktykach..



Podczas gdy kończyła się kampania 2012-13, trwały już zaawansowane przygotowania do wspomnianej już kampanii na lata 2014-15, zatytułowanej „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”. Opracowano plany, grafiki oraz podstawowe [materiały promocyjne](#). Partnerzy EU-OSHA z konsorcjum Napo opracowali także nowy [film z serii Napo, na temat stresu i innych zagrożeń psychospołecznych](#).

Wyniki trzeciego [ogólnoeuropejskiego sondażu opinii publicznej dotyczącego bezpieczeństwa i higieny pracy](#)

zostały opublikowane 9 maja w Dniu Europy. Pośród 16 500 pracowników z 31 krajów przeprowadzono ankietę na temat stresu związanego z pracą oraz badanie odnoszące się do pracowników w starszym wieku. Wyniki tych badań spotkały się z dużym zainteresowaniem mediów. Pokazały one, że zagrożenia psychospołeczne i stres związany z pracą zawodową należą do najpoważniejszych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Dlatego też EU-OSHA w 2014 rozpoczęła kampanię „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”, której celem jest wskazanie, że zagrożeniami psychospołecznymi można

zarządzać tak, jak innym problemem z zakresu bezpieczeństwa pracy. Przygotowano materiały informacyjne dla krajowych punktów centralnych, aby promować narzędzie OiRA i rozpowszechnić je pośród MŚP. W ciągu roku zorganizowano dziewięć seminariów promocyjnych OiRA: w Belgii, na Cyprze, w Grecji (dwie powiązane sesje), na Łotwie (trzy powiązane sesje) oraz na Litwie (dwie oddzielne sesje).

Po raz piąty z rzędu EU-OSHA przyznała [nagrodę filmową „Zdrowe miejsca pracy”](#) na Festiwalu Filmów Dokumentalnych i Animowanych w Lipsku ([DOK Leipzig](#)). Aby

nagrodzony film mógł być dystrybuowany w różnych krajach UE, zostaną przygotowane jego różne wersje językowe. EU-OSHA zorganizuje również produkcję filmów na płytach DVD.



zakresie bezpieczeństwa.

W 2013 r. powstał nowy [film z serii Napo, tym razem dotyczący poślizgnięć i potknięć](#). W ramach projektu „[Napo dla nauczycieli](#)” nauczyciele mogą skorzystać z wielu różnych pomocy naukowych udostępnianych on-line. Wspomniane pomoce (w tym plany lekcji i materiały wideo) bazują na rysunkowym bohaterze Napo, który w ciekawy sposób propaguje wiedzę na temat bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy. Razem z sympatycznym Napo, dzieci już od najmłodszych lat wykształcają w sobie dobre nawyki w

Do końca roku 2013 pakiet „Napo dla nauczycieli” został udostępniony w 18 językach i był rozpowszechniany w 23 państwach członkowskich i krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Przez cały rok 2013 biuro prasowe zajmowało się promocją i publikowaniem prac EU-OSHA. Rozwinięto [partnerstwo medialne](#): kampanię na lata 2012-13 wspierało 20 partnerów medialnych w dziewięciu państwach członkowskich. Wykorzystanie współczesnych mediów do propagowania Konkursu Dobrych Praktyk zwiększyło jego zasięg oraz prestiż. Kontynuowano także prace nad przebudową strony internetowej Agencji, których zakończenie jest planowane na 2014 r. Portal internetowy EU-OSHA stał się podstawowym źródłem informacji nt. bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na terenie Europy. W 2013 r. Agencja opublikowała 11 nowych raportów i 12 biuletynów E-fakty, a także wiele materiałów promocyjnych, w tym w formie audiowizualnej.

W ramach współpracy Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN) z EU-OSHA w 2013 r. zrealizowano: 18 krajowych spotkań partnerskich przy współudziale ambasadorów EEN ds. BHP z krajowymi punktami centralnymi. Spotkania te miały na celu upowszechnienie tematyki kampanii pośród pracodawców i pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, szczególnie z sektora prywatnego. W listopadzie 2013 r. na szczycie wieńczącym kampanię „Partnerstwo dla prewencji” przedstawicielom sieci EEN wręczono nagrody za najlepsze inicjatywy i przedsięwzięcia promujące BHP w MŚP.

4 Tworzenie sieci i koordynacja

Wdrożenie [wieloletniego programu strategicznego na lata 2014-2020](#) zwiększy zakres współpracy EU-OSHA z siecią krajowych punktów centralnych. W 2013 r. jednym z wyzwań, przed którymi stanęła EU-OSHA, było kontynuowanie poprzednich działań mimo niekorzystnej sytuacji ekonomicznej.

Wizyty gości wysokiego szczebla miały uświadomić władzom i partnerom społecznym, jak ważna jest praca krajowych punktów centralnych. W 2013 r. EU-OSHA przeprowadziła dwie takie wizyty – na Litwie i w Finlandii. Na arenie międzynarodowej EU-OSHA wspierała działania Międzynarodowej Organizacji Pracy przy organizowaniu warsztatów szkoleniowych z zakresu BHP, podczas których prezentowano europejski model społeczny w ramach strategii „Europa 2020”.

EU-OSHA kontynuuje prace nad przygotowaniem krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących do włączenia się w działania w zakresie BHP prowadzone na szczeblu ogólnoeuropejskim. Działania podjęte przez EU-OSHA to m.in.: zachęcanie do tworzenia i zaangażowania w działalność krajowych punktów centralnych, dystrybucja filmów DVD z Napo, tłumaczenie materiałów informacyjnych EU-OSHA na rodzime języki, a także zachęcanie do wzięcia udziału w Konkursie Dobrych Praktyk. Skuteczność powyższych działań potwierdza zwycięstwo w Konkursie Dobrych Praktyk 2013 jednej z firm z Turcji.

Biuro łącznikowe w Brukseli w dalszym ciągu reprezentowało Agencję w relacjach z kluczowymi partnerami na szczeblu UE. W 2013 roku EU-OSHA zwiększyła również swoje zaangażowanie w obszarze europejskiego dialogu społecznego, a także zacieśniła współpracę z sektorowymi komitetami ds. dialogu społecznego w celu wspólnego opracowania narzędzia OiRA. Biuro zorganizowało również wizyty przedstawicieli Parlamentu Europejskiego w siedzibie EU-OSHA.

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) stawia sobie za

cel uczynienie Europy bezpieczniejszym, zdrowszym i wydajniejszym miejscem pracy. Agencja gromadzi, opracowuje i upowszechnia rzetelne, wyważone i bezstronne informacje dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia oraz organizuje ogónoeuropejskie kampanie informacyjne. Agencja, ustanowiona przez Unię Europejską w 1996 r. z siedzibą w Bilbao, Hiszpania, skupia przedstawicieli Komisji Europejskiej, rządów państw członkowskich, organizacji pracodawców i pracowników oraz wiodących ekspertów w każdym z państw członkowskich UE i nie tylko.

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

12 Santiago de Compostela,

E-48003 Bilbao, Hiszpania

Tel. +34 944358400

Faks +34 944358401

E-mail: information@osha.europa.eu